

Samurajerna – de gamla japanska krigarna med sina dödsbringande kroksvärd – finns inte längre.

Ändå är det, säger man i Japan, samuraj-andan som lever kvar överallt i samhället: i affärsvärlden, politiken, idrotten – och i gangstervärlden.

Officiellt avskaffades samurajkasten för mer än hundra år sedan. Men de gamla krigarriktorna praktieras livligt än i dag i Japan, på alla högsta nivå i samhället.

Tre gånger i veckan, exakt klockan sju på morgonen, stiger Sunao Sonoda, Japans utrikesminister, ur sin regeringslimousine och in på ett militärt träningscenter i Tokyo. Medan chauffören väntar utanför, tar Sonoda av sig sin västerländska kostym och klär på sig en "hakata", en grå kjol under en kort, svart kimono.

Ett blixtnabbt svep och fienden är död

Så tar han fram en silkesnäsduk och polerar ett svärd ur sin familjekollektion. Med det ska han träna under en timme, en enda snabb rörelse, gång på gång. Sporten kallas **iaido**. Dess syfte är att till fulländning lära sig att från total stillhet i huksittande ställning dra sitt svärd, svinga det i en cirkel över huvudet (och därvid hugga huvudet av en tänkt fiende), skaka det tänkta blodet av svärdsbladet och sticka det tillbaka i skidan igen.

Allt i ett enda svep, blixtnabbt.

Efter träningstimmen tar Sonoda på sig affärskostymen igen och åker till sitt ministerium för att fortsätta sitt jobb med frågor som det japanska fredsfördraget med Kina. Utrikesmi-

GAMLE HACHIRO

nistern ser ingen motsättning mellan svärdträningen och fredsarbetet. Han kommer från en berömd samurajfamilj som räknar svärdfaktare tjugo generationer tillbaka i tiden.

En annan som ägnar två-tre timmar varje dag åt att öva med sin ovärderliga kollektion av samurajsvärd är Kazuo Taoka, 60 år, Japans ledande gangsterkung. De japanska maffialikerande gangsterorganisationerna räknar sitt ursprung så långt bakåt som till 1500-talet.

Det var då, under det blodiga japanska inbördeskriget, som samurajerna övergick från att vara privata arméer åt feodalherrar till att bli gangsterband i egen regi. När feodalherren föll i strid tog samurajerna över och började själva plundra och beskatta bönderna. Mönstret känns igen från maffians Sicilien.

Tatuerade gangsters

I dag finns det många japanska gangsterfamiljer som betraktar sig som ättlingar till dessa första "ronin", som de kallas. Och många av medlemmarna betalar mer än 100 000 kr för att under månadslånga behandlingar låta sig tatueras som föregångarna: hela kroppen fylld med svärd, blommor och geishor.

Men även inom den mera legala affärsvärlden talas det ofta om samurajanda. De japanska affärsmännen som i dag överöser världen med bilar, kameror, elektroniska prylar osv kännetecknas ofta av förutsättningslös lojalitet mot sina företag, vilka som regel garanterar sina anställda livslång försörjning.

Brännvinsbränning

Kopplingen mellan samurajerna och affärsverksamhet är för övrigt inget modernt påfund. Redan i början av 1600-talet sålde samurajen Sokubei Mitsui sitt svärd och öppnade affär där han sålde sidenband och kimonos. Hans son utvidgade affären till att bli historiens första varuhus, och snabbt låg vägen öppen för samurajerna att ägna sig åt inkomstbringande verksamheter som brännvinsbränning och penningutlåning.

Självmoderen

Det finns flera nutida exempel som anses illustrera samurajandan. Här är två:

- 1975 drabbades 143 passagerare och en flygvärdinna av svåra magplågor på ett japanskt plan på väg från Tokyo till Köpenhamn. De hade ätit skinkomelett som hade lagats till i flygbolagets kök i Anchorage. Den ansvarige direktören där, Kenji Kuwahara, sköt sig på fläcken.
- 1976 arresterades Japans förre statsminister

– samurajen som fulländat det dödande hugget

Hachiro Wada, 72 år, är Japans ledande svärdfäktare. Hans sport, **iaido**, består av en enda sammansatt rörelse som blixtnabbt att ett otränat öga knappt hinner uppfatta vad som händer. Den härrör sig från samurajernas träning i att slå fiende även om de överraskades i sömnen. Från total stillhet och koncentration i huksittande drar fäktaren svärdet, sv

Kakuei Tanaka för inblandning i mutskandalen kring flygtillverkaren Lockheed. Tanakas chaufför blev ett viktigt polsvittne, och hamnade i ett olösligt dilemma: plikten som medborgare att vittna kontra lojaliteten mot husbonden. Hans enda möjlighet var att begå självmord, vilket sedan i den allmänna diskussionen i Japan ansågs vara korrekt handlat.

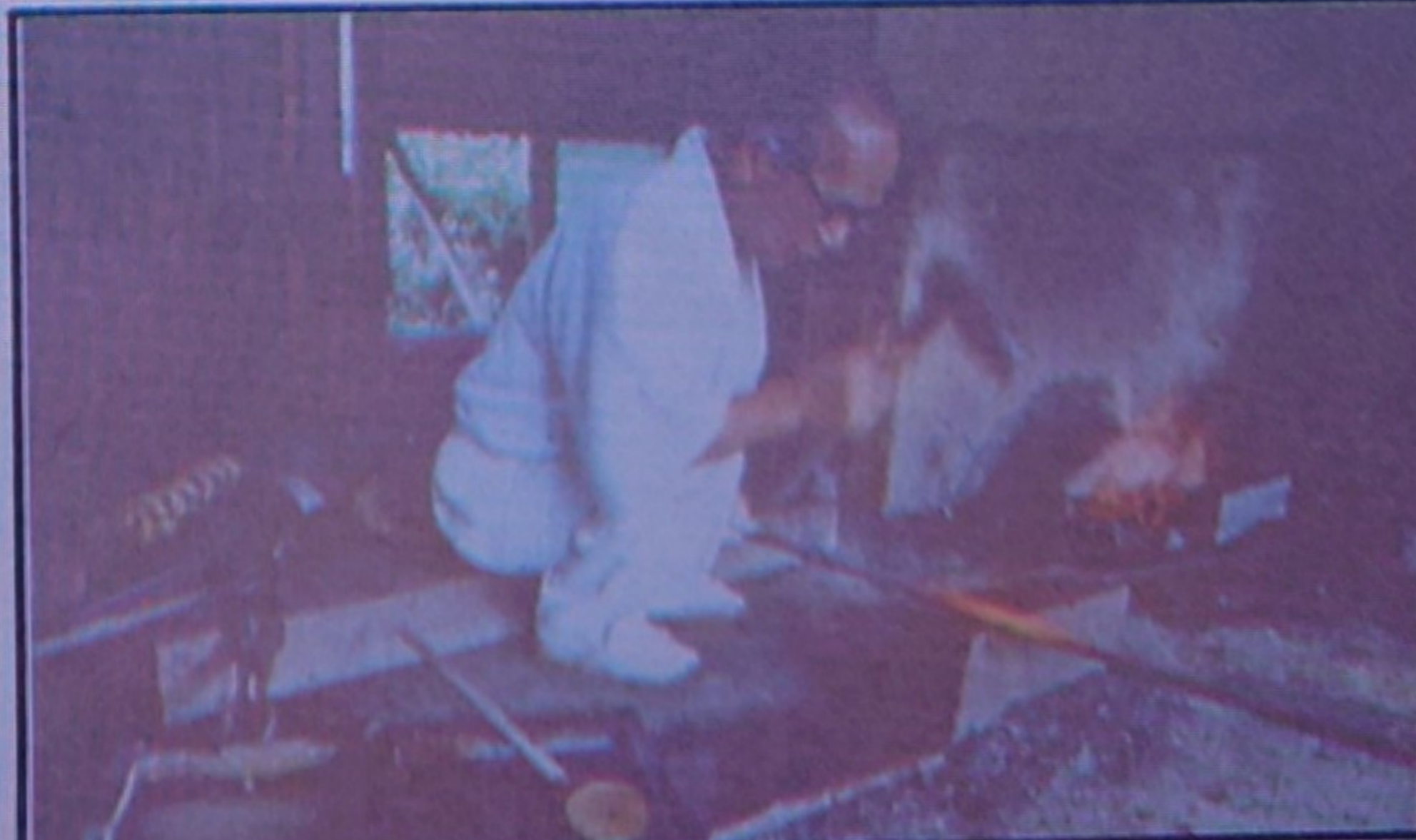
Samuraj-andan

I den japanska armén, känd i väst inte minst för alla fantastiska historier om självmordspiloterna (**kamikaze**) som rände både flygplan och sig själva in i målet, har man dock inte samurajtänkande med i utbildningen.

Det behövs inte, säger generalmajoren Masanobu Kobeyashi, chef för en fallskärmsjägerbrigad och själv samurajättling.

– Vi japaner drar i oss samurajmoralen med den luft vi andas.

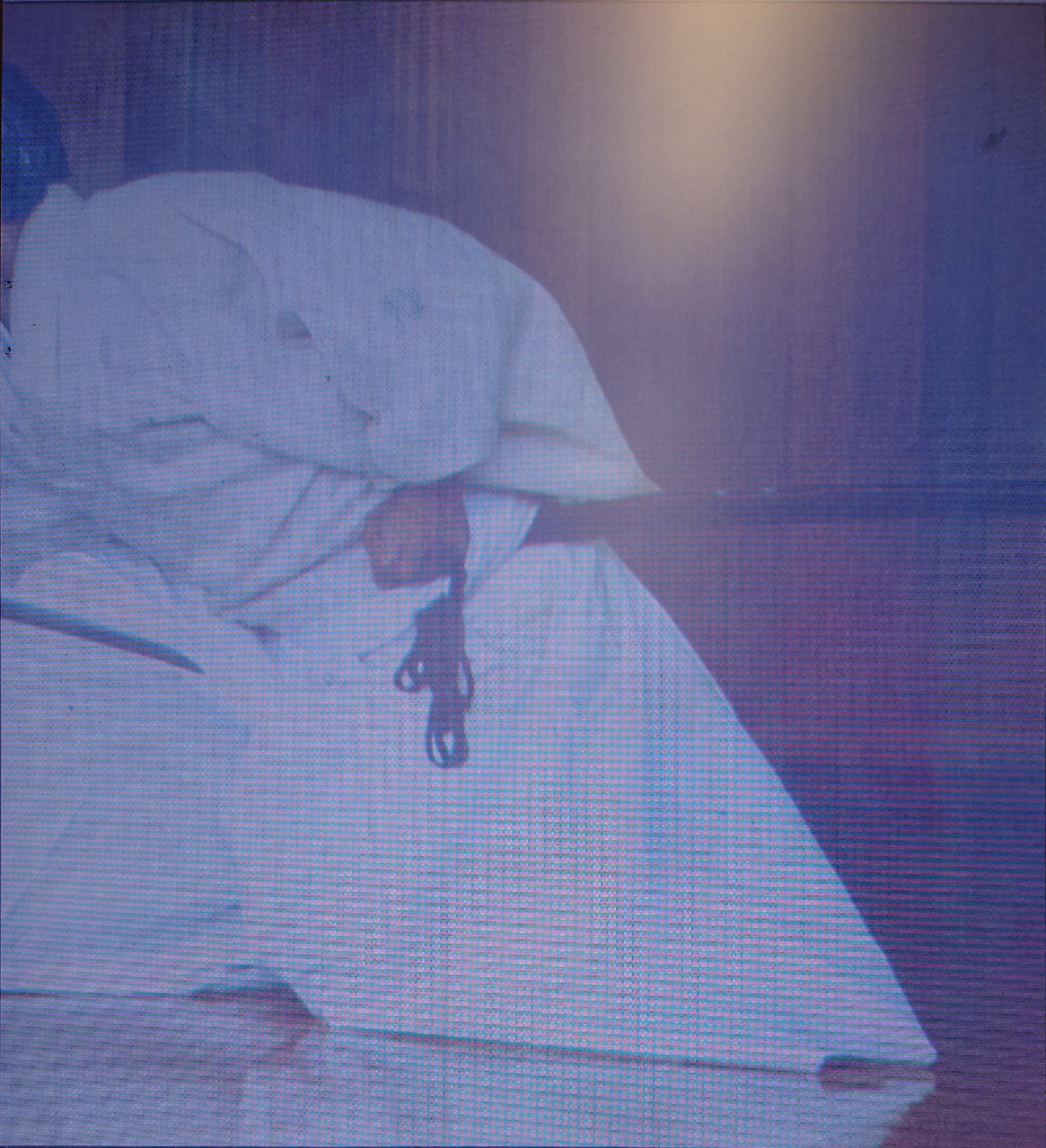
Svensk bearbetning: Åke Lif
Bilder: Jacobi

Ett nysmitt samurajsvärd kostar minst 75 000 kr. Sadakazu Gassan, 70 år, är en av omkring femti svärdtillverkare i Japan. Han gör bara fyra svärd om året. Och när han smider dem har han prästdräkt på sig, i enlighet med den tradition där svärdet ansågs härbärgera gudar.

En klassisk handels-teatrar. Under audi hans samurajer. Sa förbjudet att dra svä död och samuraje

... som utförs så
... i att klara en
... svingar det över

huvudet (skär halsen av fienden med den hypervassa eggen) och för det tillbaka in i skidan igen. Filosofin bakom strävan efter fulländning av denna enda rörelse är: det första hugget måste vara dödande. Man får inga fler chanser.

... delse i samurajhistorien spelas upp på en av Tokyos
... audiens hos kejsaren förolämpas en feodalherre och
... Samurajmoralen kräver hämnd. Men samtidigt är det
... svärd på hovet. Konflikten upplösning: adelsmannen
... urajerna räddar hedern genom att begå självmord.

Samuraj-traditionen är för japanerna vad Vilda västern-historierna är för amerikanerna. I staden Soma norr om Tokio hålls varje år en tillställning där de gamla striderna spelas upp. Dagens samurajättlingar tar på sig sina familjevapen.

Flera av de maffialiknande japanska gangsterorganisationerna åberopar sin släktskap med samurajkrigarna. En gangster kan satsa mer än 100 000 kronor på att låta sig tatueras över hela kroppen med klassiska samurajmönster.